

رویکرد رفتاری - کلامی

(با تاکید بر آموزش در حوزه اختلالات طیف اوتیسم)

ایوب همتی (دانشجوی دکترای تخصصی روانشناسی)

مریم غلامی (کارشناس ارشد روانشناسی)

یلدا صباحی

سرشناسه	: همتی، ایوب، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدید آور	: رویکرد رفتاری - کلامی: با تأکید بر آموزش در حوزه اختلالات طیف اوتیسم / ایوب همتی، مریم غلامی، یلدا صباحی.
مشخصات نشر	: گرگان: انتشارات نوروزی، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۸۸ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۴۹-۷۵۴-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: طیف اختلالات درخودماندگی Autism spectrum disorders
موضوع	: درخودماندگی کودکان -- درمان Autism in children -- Treatment
موضوع	: اختلالات رفتاری در کودکان -- درمان Behavior disorders in children -- Treatment
موضوع	: گفتار -- نارسایی های کودکان Speech disorders in children
شناسه افزوده	: غلامی، مریم، ۱۳۶۲ -
شناسه افزوده	: صباحی، یلدا، ۱۳۷۴ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۶/۵۵۳R/۹
رده بندی دیویی	: ۸۰۱/۶۱۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۰۹۷۳۱

رویکرد رفتاری - کلامی

تألیف: ایوب همتی - مریم غلامی - یلدا صباحی

صفحه آرا و طراح جلد: بهاره عزت تبار

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶

مشخصات ظاهری: ۱۸۸ ص

قطع: وزیری

شمارگان: ۱۰۰

شماره شابک: ۱-۷۵۴-۴۴۹-۶۰۰-۹۷۸

چاپ و نشر: نوروزی - ۰۱۷۳۲۲۴۲۲۵۸

قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان

حق چاپ برای نویسنده محفوظ می باشد.

نشانی: گلستان، گرگان، خیابان شهید بهشتی، بازار رضا (ع). ۰۱۷-۳۲۲۴۲۲۵۸
 دورنگار: ۰۱۷-۳۲۲۲۰۰۴۷ آدرس الکترونیکی: Entesharate.noruzi@gmail.com
 سایت انتشارات: www.Entesharate-noruzi.com

۷	..... مقدمه
۹	فصل اول: رویکرد رفتار کلامی
۱۲	..... بهبود زبان و کاهش مشکلات رفتاری
۱۳	..... تفاوت عمده بین VB / ABA و برنامه‌های Lovaas / ABA
۱۵	..... مشکلات در هنگام استفاده نکردن از رویکرد VB
۱۶	..... تغییر به روش VB
۲۱	فصل دوم: ABCs و ABA
۲۵	..... آموزش ABCs الفبای اولیه
۲۶	..... جمع آوری داده‌ها
۲۹	..... تعیین تابع (های) رفتاری
۳۳	..... جلوگیری / جایگزینی رفتارهای مورد توجه
۳۷	..... درمان رفتارهای مرتبط با فرار
۳۷	..... رفتار پیشگیری و یا با جایگزینی
۴۰	..... درمان رفتارهای جستجو گرانه حسی
۴۰	..... جلوگیری یا جایگزینی رفتارهای جستجو گرانه حسی
۴۵	فصل سوم: کودکان را ارزیابی کنید
۴۶	..... ارزیابی مهارت‌های خواستاری
۴۸	..... ارزیابی مهارت‌های نامیدن
۴۹	..... ارزیابی مهارت‌های انعکاسی
۵۰	..... ارزیابی مهارت‌های کلام میانی
۵۲	..... ارزیابی نقاط قوت ضعف گویایی
۵۳	..... ارزیابی عوامل غیر کلامی
۵۳	..... ارزیابی مهارت‌های زبان دریافتی (پذیرا بودن)
۵۵	..... ارزیابی مهارت‌های تقلید کردن

ارزیابی مهارت‌های عملکردهای بصری..... ۵۶

فصل چهارم: توسعه تقویت‌های مثبت پاسخ می‌دهیم..... ۵۹

انتخاب تقویت کننده‌ها..... ۶۱

استفاده از ویدئوها و dvd ها بعنوان تقویت کننده‌ها..... ۶۲

آزمایش خود انگیزی یا مشکلات رفتاری در توسعه کننده ها..... ۶۳

کامل کردن ارزیابی تقویت کننده..... ۶۳

توسعه تقویت کننده‌های متناسب با سن..... ۶۶

جفت کردن محیط یادگیری و تقویت کردن..... ۶۸

چگونگی جفت کردن با تقویت‌ها..... ۶۹

فصل پنجم: کاربرد خواستاری..... ۷۵

فصل ششم: ابراز و زمینه سازی گفتار در کودکانی با حداقل آوایی یا

بدون - آوایی..... ۸۷

زبان اشاره در مقابل دیگر سیستم‌های ارتباطی تکمیلی..... ۸۹

سیستم‌های خروجی صوتی..... ۹۰

سیستم ارتباطی تبادل تصویر..... ۹۱

تبحر داشتن در تدریس زبان اشاره..... ۹۳

مراحل بهینه سازی طرز گفتار..... ۹۹

فصل هفتم: تدریس بدون خطا و استفاده از شیوه های انتقالی..... ۱۰۳

رهنمود دادن (راهنمایی کردن)..... ۱۰۳

سلسله مراتب رهنمود دادن..... ۱۰۴

تدریس بدون خطا و انتقال آزمایشات در داخل عوامل..... ۱۰۸

دریافتی در انتقال نامیدن..... ۱۱۳

مطابقت دادن نمونه با انتقال دریافتی..... ۱۱۳

تصحیح خطا..... ۱۱۴

چگونه شما می‌توانید خطاها را تصحیح کنید:..... ۱۱۴

فصل هشتم: تدریس مهارت‌های زبان دریافتی و دیگر عوامل غیر آوایی..... ۱۱۷

۱۱۸	..... تدریس مهارت‌های دریافتی یا شنونده
۱۱۹	..... بهینه سازی مهارت‌های زبان دریافتی در داخل چهارچوب طبیعی
۱۲۱	..... تدریس مهارت‌های شنونده با جلسات تدریس فشرده
۱۲۷	..... تدریس مهارت‌های تقلیدی
۱۳۰	..... تدریس عملکرد بصری / مهارت‌های تطبیقی
۱۵۱	..... فصل دهم: «همه اینها را کنار هم قرار دهید»
	فصل یازدهم آموزش دستشویی رفتن و سایر مهارت‌های کمک به خود مهم
۱۶۷	.....
۱۸۵	..... منابع

نگاه کردن به کودکی که پیاپی با دست خود بازی میکند یا مانند یک شخص هیپنوتیزم شده است یا با بی حالتی ساعت ها به یکجا خیره میشود یا وقتی میخواهید به او نزدیک شوید مانند یک انسان زخمی جیغ میکشد یا پیاپی به صورت خود میزند و یا طوری با شما برخورد میکند که انگار اصلا شما وجود ندارید و یا شما را مانند یک موجود خطرناک میبیند و از شما حذر میکند. این کودک درخودمانده است، او به شما توجهی ندارد، او از تماس انسانی رانده شده است. به نظر میرسد که تنها چیزی که او را مسرور میسازد، فعالیتهای تکراری و عجیب و غریب و اغلب خود ازارانه او میباشد. اگر می خواهیم کودکانمان به بازی ملالت و با محبت تبدیل شوند، باید از همان ابتدا نیازهای آنها را برطرف سازیم. به آنها پاسخ دهیم و با این کار باعث می شویم آنها به افرادی پاسخ دهنده به دیگران با رفتار درستانه، اجتماعی و با محبت تبدیل شوند. نقص در رشد اجتماعی، اوتیسم و اختلالات طیف اوتیسم (ASD) را از سایر اختلالات رشدی متمایز می کند. بیماران اوتیستیک آسیب های اجتماعی دارند بطوریکه نمی توانند احساسات سایرین را به درستی درک کنند. رشد اجتماعی غیر معمول از ابتدای دوران کودکی قابل مشاهده است، بطوریکه نوزادان اوتیستیک، توجه کمتری به تحریکات اطرافیان نشان می دهند، لبخند و نگاه کردن به اصرافیان کمتر از همتایان است و کمتر به اسم خودشان پاسخ می دهند، نوپایان اوتیستیک، به میزان کمتری با نرم اجتماعی متفاوتند برای مثال، ارتباط چشمی و نوبت گیری کمتری دارند. به تازگی دیده می شود که با لمس و یا «منیپولیشن» دست دیگران با آنها ارتباط برقرار می کنند. یکی از رویکردهای که امروزه برای آموزش این کودکان بکار برده می شود رویکرد کلامی رفتاری می باشد. کتاب حاضر به جمع آوری مطالب جدید در مورد این رویکرد و کاربرد آن در آموزش این کودکان پرداخته است. در واقع کتاب حاضر برگرفته شده از ترجمه مقالات و متون حاضر در مورد رویکرد کلامی رفتاری می باشد.